

Banky buď bankrotují, anebo jsou před bankrotem – a jaksí to nikomu nevadí

Jane Kaufman, 1. června 2023

Ve skutečnosti se vůbec nemůžeme divit tomu, že švýcarská banka Credit Suisse padla. 167 let stará, nezodpovědně vedená lichvářská instituce, pravá ruka privátního centrálního bankovního systému bohatých vydřiduchů, která byla těžce zapletena v praní peněz z obchodu s drogami, nemohla udělat nic jiného, než zkrachovat.

[Její pád se táhl](#) již od března 2021, kdy se zapletla do „tuňákového skandálu“ v Mozambiku, kde si státem vlastněná firma od nich tajně vypůjčila naprosto nesplacitelné dvě miliardy dolarů. Peníze chtěli údajně na zakoupení rybářských lodí, ale neuvědomili o této transakci vlastní parlament a vše utajili i před dalšími věřiteli této nejchudší země světa.

Credit Suisse byla dále zapletena v britském Greensill Capital kolapsu, na kterém ztratila 10 miliard dolarů a americký Archegos kolap ji stál 5,5 miliard dolarů. Také byla shledána vinna, když nedokázala zarazit bulharské praní peněz z prodeje kokainu.

Přesto, vedení banky prohlašuje, že je to spolehlivá banka, jejíž základ tvoří velké peníze. Švýcarské orgány ujistí veřejnost, že banka splňuje všechny požadavky pro správně fungující instituci. A pak musela Švýcarská národní banka „půjčit“ Credit Suisse 54 miliard dolarů, aby měla aspoň nějakou hmatatelnou hotovost. Bylo by mnohem správnější napsat, že Švýcarská národní banka musela Credit Suisse vyplatit, aby nezkrachovala.

[Pád Credit Suisse](#) by vytvořil takovou vlnu náporu na ostatní evropské banky, které si nevedou o moc lépe, že by mohly, spolu s americkými, začít hromadně bankrotovat. Jak řekl Sergio Rossi, profesor makroekonomie na Universitě ve Fribourgu ve Švýcarsku, ta krize, do které se Credit Suisse dostala, je pouhý vrcholek ledovce. Jsou další banky a jiné finanční instituce, které jsou před zhroucením a před bankrotem.

Podle něho může snadno dojít k dominovému stavu, kdy banky začnou krachovat jedna po druhé. Je těžké říct, která z nich začne, ale je možno usuzovat, že ty banky, které poskytly větší peníze Credit Suisse mohou začít bankrotovat jako první.

Opozice proti vyplacení banek

[Švýcarská](#) Lidová strana se dala slyšet, když protestovali proti tomu, aby byla Credit Suisse vyplacena. Zato Sociální demokrati prohlásili, že to by možná ani tak nevadilo, ale že požadují zveřejnění všech transakcí a naprostou průhlednost pro všechna jednání. Mezitím švýcarské úřady vymýšlí možnosti, jak Credit Suisse zachránit. Spojit jí s větší a mocnější konkurenční UBS bankou, anebo ji rozbít na kusy a rozprodat?

[Vyplácení bankrotujících](#) banek, jak je navrhuje americká vláda, není to nejlepší rozhodnutí. V mnoha bankách mají uloženy, anebo investovány peníze i jiní státní příslušníci – budou i jejich fondy spadat pod rozhodnutí vyplatit všechny zákazníky všech krachujících banek? Co tak když mají v americké bance uloženy peníze Číňané, se kterými se Amerika pokouší vést obchodní válku? Dostanou Číňané taky své peníze zpátky?

Silicon Valley bank (dále: SV banka) měla údajně vklady v hodnotě 13,9 miliard dolarů, které patřily cizincům. Tato banka také podnikala společně se šanghajskou bankou, Pudong Development Bank, která je vlastněná státem. Vyskytlo se několik dalších čínských firem, které všechny měly milionové vklady ve SV bance. Jak bude s těmito zákazníky jednáno?

To není žádný kapitalismus

Ne, to není žádný kapitalismus, když vláda poskytuje finance bankám nebo firmám, aby je zachránila před krachem. Údajně jsou to většinou půjčky, ale tyto nebyvají velmi často ani spláceny, ani splaceny. Něco takového je sociální protekcionismus, ale ne kapitalismus. V kapitalismu by nefunkční firmy prostě zkrachovaly. Přetrvali by pouze ti, kteří by na to měli nárok.

Finanční krach se blíží

Egon von Greyerz, [zakladatel švýcarského](#) fondu „Matterhorn Asset Management“, který je známý pro své přesné předpovědi pohybu finančních trhů se vyjádřil, že lidé, kteří nemají žádný plán úniku z této finanční krize, přijdou o všechno. Jedná se hlavně o akcie, dluhopisy a nemovitosti, které půjdou dolů o 75-100%.

Říká, že stabilita bankovníctví je založena na důvěře. Jenže tam, kde se hospodaří podle systému „dílčích zásob“, kdy banka může mít v hotovosti pouze malé procento vkladů svých zákazníků, příliš velkou důvěru nevzbuzuje. Něco takového totiž nedovoluje, aby si všichni záraz přišli vyzvednout své peníze. Žádná banka by jim je nebyla schopna vyplatit, protože tolik v hotovosti nemá. A pak ztrácí důvěru svých klientů a ztrácí i jejich peníze.

Jako další, ta 16. největší americká banka, což je Silicon Valley Bank zbankrotovala hlavně proto, že idiotickým způsobem investovala krátkodobé vklady svých zákazníků do dlouhodobých státních dluhopisů, které jsou až 30-leté. (Na takové rozhodnutí a na takové investice nepotřebují štáb vysoce placených úředníků; na to stačí jeden člověk a zabere mu to pouhých pár minut.)

Stejně tak Credit Suisse, jejíž pád by otrásl celým švýcarským finančním systémem a jeho následky by byly schopny záporně ovlivnit celý svět. Jediné řešení pro ně teď je, aby se spojili s UBS bankou, i když tato není tímto nápadem zrovna nadšena. Nemůžeme se divit, UBS sama musela být v r. 2008 vládou vyplacena a dnes nechce mít nic společného s potápějící se konkurentem.

Jenže ani to nepomůže, je to něco jako přemístování lehátek na palubě Titaniku. USB bude pro Credit Suisse spíš zátěž a i když je Švýcarská národní banka tomuto spojení nakloněna a finančně je podporuje, celá situace nemusí dopadnout dobře. Švýcarská národní banka sama na tom není nejlíp, protože ztratila v r. 2022 kolem 143 miliard dolarů. Její knihy obsahují víc dluhů, než je švýcarský HDP. Takovou banku není možno zachránit před krachem.

Centrální banky na tom nejsou lépe

Dnes stojí i centrální banky přímo na okraji propasti, které se říká bankrot dokonce i centrální banky. To, že to nikdo nevidí, je způsobeno vynalézavým účetnictvím, které mistrně skrývá chyby. Oproti jiným bankám, centrální banky mají svůj vlastní způsob, jak se samy zachránit: jednoduše začnou tisknout peníze. To je, co teď bude následovat: hromadné tištění ničím nepodložených peněz.

Dnes žijeme v období, které končí a které začalo v r. 1913 ustanovením americké Federální rezervy, která není ani americká, ani federální. Je to soukromá instituce, vlastněná hrstkou velice bohatých finančníků z celého světa, která získala právo tisknout americké bankovky a „prodávat“ je vládě za poplatek, takže tyto peníze nejsou nikdy splatitelné.

(Když za každý dolar musí vláda zaplatit jeho část vydavateli, to postupně vytváří nesplacitelný dluh obrovského rozsahu, který mohou splatit snad jenom padělané peníze. To se také děje, jsou některé národy, jako Severní Korea a Čína, které padělají americké dolary ve velkém, čímž jaksí měnu zachraňují. K tomu ještě přispívá, že padělky jsou naprosto perfektní, nerozlišitelné od originálů. O padělání jiných měn nevím, ale určitě existuje.)

A protože se myšlenka „federálních rezerv,“ neboli centrálních banek postupně rozšířila do celého světa (dnes existuje jen asi pět států, které centrální banku nemají), tak tito centrální bankéři tisknou peníze všech států světa a nikomu z toho nemusí skládat účty.

Dnes se blíží konec této éry, protože jimi navržený systém okrádání vlád a veřejnosti se neosvědčil, protože nikdy nefungoval a ani fungovat nemohl. Je možné, že spolu se zánikem tohoto druhu finančnictví zaniknou i peníze samotné. Všecky světové peníze pak prostě ztratí svou cenu a celý finanční systém zkolapsuje.

Nikdo pak nebude mít peníze. Vlády budou zkoušet získat to nejnütnější od těch bohatých, ale ani to jim nepomůže. Lidé budou ochuzeni až na úroveň žebráků, bez příjmu, bez penzí, bez vládní podpory. Banky doufaly, že se zachrání zavedením digitálních peněz, což by jim umožnilo dokonalou kontrolu nad útratou všech lidí na světě a taky dokonalou krádež. Možná by tím zachránily samy sebe, ale nikoho jiného, říká von Greyerz.

Kolaps začal nenápadně

Když v r. 1971 americký prezident Nixon odstranil závislost dolaru na zlatě (americké zlato bylo pak promptně vykradeno), v té době byl celosvětový dluh 4 biliony v dolarech. Jako obvykle, k Americe se přidal celý svět a najednou všichni tiskli naveliko ničím nepodložené peníze. Takže do r. 2000 byl celosvětový dluh 25x vyšší, neboli 100 bilionů dolarů. Ve 2006, kdy začala jedna z finančních krizí, celosvětový dluh nabral na rychlosti a do r. 2021 dosáhl výše 300 bilionů dolarů, což je 12 nul za číslem 300.

Úroky a sankce

Amerika je ve velice špatné situaci, protože i když jejich finanční knihy vypadají věrohodně, mezi knihami a skutečností je rozdíl asi 2 bilionů dolarů, které prostě chybí. Tato chybějící suma je způsobena současnými vyššími úrokovými sazbami. Kdyby se jakkoliv dostali do nesnázi, tak celý finanční systém zkrachuje, jako na povel.

Evropa na tom není o moc lépe, také kvůli sankcím proti Rusku. A následovně, stejně tak každá další světová ekonomie se nachází ve velmi špatné situaci.

Snad jediné platidlo, které nikdy neztrácí svoji cenu, je podle Egona von Greyerz zlato. Zlato je rovněž ideální investice, jenže kde dnes sehnat zlato? Zlato není skoro nikde ke koupi. Je nesmírně nebezpečné vložit peníze do „zlata,“ které vůbec zlato nemusí být.

Jedná se totiž o to, že wolfram má stejnou specifickou váhu jako zlato. A v dnešní době bylo už příliš mnoho podvodů, kdy bylo prodáno zlato a kupující obdržel pozlacený wolfram. Tyto podvody se dějí jak při prodeji zlata přes eBay, nebo Aukro a stejným způsobem jsou prováděny i na mezistátní úrovni. Záměnu kovu není snadné zjistit běžnými testy narušením povrchu; k tomu účelu je nutno jít do hloubky materiálu, což vesměs není možné.

A snad ani moc zlata mezi lidmi není; je to všechno pozlacený wolfram. Číňané jsou rovněž specialisté na padělání zlatých mincí a medailí, takže se může stát, že ten, kdo si libuje, jak

zabezpečil sebe a svoji rodinu na zlé časy, může později zjistit, že má všechno své bohatství ve wolframu. Kdyby aspoň to byla měď, ta má jakousi cenu, ale wolfram ...?

Mnozí si mohou myslet, že se jich to netýká

To, co se dnes děje v Americe, ve Švýcarsku a všude jinde ve světě, se týká nás všech. To proto, že my všichni jsme propojení. Na příklad, kde si myslíte, že drží Česká republika penzijní fondy svých občanů? Určitě ne někde v trezoru, odkud by vždycky vytáhla potřebnou částku a zároveň přidala právě došlé fondy. Ne, nic takového nepřipadá v úvahu.

Ty všechny peníze jsou někde investovány, aby vydělávaly další peníze a tím zvyšovaly majetek státu. Většinou jsou ukládány v investičních fondech, které vynášejí slušná procenta, aby ten nárůst byl co nejvyšší. Samozřejmě, ty investice, které vynášejí nejvyšší zisk jsou také nejvíce rizikové, takže i s tím je nutno zacházet opatrně.

Řekněme, že část českého penzijního fondu je investována třeba v Německu, ale ty peníze tam nezůstávají a jsou investovány v Hong Kongu, nebo v Británii a může se stát, že nakonec skončí v krachující SV bance v Americe. To je, jak investiční fondy fungují. Jednotlivé investice jsou převáděny z místa na místo, kde je to zrovna výhodné.

Jako na příklad, moje americká banka dřív, v před-internetových dobách, praktikovala zvláštní způsob vydělávání peněz (nevím jak je to dnes). Večer, po zavírací době šly veškeré jejich finance na burzu do Hong Kongu, kde v té době byl den, takže se obchodovalo. V 7:00 ráno amerického času byly zase všechny peníze převedeny zpět do Ameriky, i s nějakými úroky, které za to půldne vydělaly.

[Takže ve skutečnosti](#), bankrot SV banky stál mnoho lidí po celém světě velké peníze, protože v ní byli investováni. Na příklad, „Penzijní fond kalifornských zaměstnanců“ spravuje kromě svých vlastních peněz také největší americký penzijní fond pro učitele a ještě k tomu „Národní penzijní službu Jižní Koreje,“ který zase spravuje třetí největší penzijní fond a největší švédský penzijní fond, zvaný Alecta.

Tito všichni byli investováni ve SV bance. Když pak SV banka zavřela dveře, všechny jejich peníze byly převedeny do „Vklady pojišťující národní banky“ (Deposit Insurance National Bank of Santa Clara), což je jiná finanční instituce, vytvořená americkou federální vládou na ochranu pojištěných vkladů.

A tak se tímto způsobem peníze přesunují po celém světě, je to jedna obrovská propletená síť a člověk ani nemůže vědět, na kterém kontinentě se zrovna jeho budoucí peníze vyskytují. Ještě ke všemu, ono to ani není snadné zjistit.

Jsou samozřejmě i jiné způsoby, skrze které je celý finanční svět spolu provázán. Takže kdyby začaly kdekoliv ve světě krachovat banky ve velkém, buďte si jisti, že i vy to pocítíte.

Bankroty se už přesunují do Evropy a i jinam

[Největší německá](#) a evropská banka, Deutsche Bank se jeví jakože bude následovat osudy amerických krachujících banek a švýcarské Credit Suisse. Deutsche Bank je na pokraji bankrotu již několik let, ale v poslední době začaly její akcie příliš klesat na ceně. Tato další banka, která je „*příliš velká na to, aby padla*“ (too big to fail) to jen tak tak zvládla v r. 2016 a dnes je na tom ještě hůř než tehdy.

To náhlé navýšení hladiny rizika, ke kterému došlo v Deutsche Bank se mezitím přeneslo i do jiných Evropských banek a s největší pravděpodobností neklesne dolů, pokud FED a Evropská centrální banka nepřijdou k rozumu a nesníží úrokové sazby. Nejen Deutsche Bank, taky UBS Group prožívá stejné traumatické období poté, co americká zpravodajská služba Bloomberg ohlásila, že UBS pomáhala nějakým ruským oligarchům ignorovat sankce.

Asijské banky na tom nejsou o moc lépe, protože nedůvěra v bankovní systém a ve stabilitu průmyslu svazuje všem ruce. Také jejich akcie reagovaly na současnou situaci poklesem a dnes jsou nejnižší co kdy byly od listopadu 2020. Americká Ministryně financí Janet Yellen řekla, že úřady by se měly postarat o zabezpečení bankovního systému, což nevyvolalo mezi lidmi očekávané uklidnění.

Ani ostatní země si nevedou dobře, Japonsko, Austrálie, Indie – ti všichni zaznamenali pokles akcií a stagnaci finanční ekonomie. Nejen to, jednotlivé banky rovněž mají finanční ztráty, stejně jako obchody, jak malé, tak i ty větší. V Americe zavírají dveře obrovské řetězce, jako je MacDonald, Burger King a mnohé jiné. Je jich víc než 2000. Seznam je [ZDE](#).

Evropské banky jsou velice ohroženy

[V r. 2008](#) se evropští finančníci bezstarostně smáli, když tvrdili, že finanční krize byla pouze místní, neboli americká. Říkali, že evropský finanční systém je mnohem solidnější a lépe regulovaný, takže není ohrožen. A pak, o nějakých osm let později se ještě vyhrabávali z krize, do které se dostali.

Stejně tak i dnes, evropské banky posílily své pozice velice riskantními a nestálými „*podmíněnými konvertibilními hybridními dluhopisy*.“ Tyto dluhopisy, lákavé kvůli výnosu, který přinášejí, jsou schopny navodit negativní dominový stav, kdyby se celková situace jen trošku zhoršila. Evropští bankéři jsou přesvědčeni, že mají dnes mnohem lepší finanční základ než v r. 2009, ale ten může být velice rychle zničen, kdyby finanční trhy začaly stagnovat.

Banky v Evropě uzavírají obrovské půjčky s vládami, s veřejnými firmami a s velkými korporacemi. To se zdá být výhodné podnikání, bez velkého rizika. Jenže mnohé z těchto velkých korporací jsou zombie firmy, které ani nedokážou hradit splátky z jejich výdělků. Těžko říct, co jim k tomu chybí, jestli peníze, nebo rozum. Také důvěryhodnost vlád a vládních organizací může snadno vyprchat, což vážně ohrozí finance bankovního věřitele. Obzvláště dnes, v nestálých dobách politické ignorance, je toto nebezpečí značné.

Stabilita malých firem a obchodů, spolu s finančními limity běžných žadatelů o půjčky může v nejistých dobách velice poškodit funkčnost půjčující banky. Ale snad nejvíc zhoubné jsou vlivy vlád, včetně změn zákonů a pravidel, které si tyto usmyslí a které mohou mít přímý vliv na činnost a stabilitu banek.

Také únik kapitálu dnes uplatňuje svůj velice zhoubný vliv. Během posledních pěti měsíců bylo z evropských banek vybráno za 214 miliard euro vkladů, které nikdy nepřišly zpátky. Nejvíc těchto peněz opustilo banky v únoru. Něco takového, čemu se v Americe říká „capital flight“ (únik kapitálu) může zničit celé bankovníctví.

Důvody pro tento úkaz mohou být různé, ale ve všech případech je v tom velká část nedůvěry zákazníků vůči bance. Je jisté, že důvěra v evropské a americké banky rapidně poklesla, když tyto projevíly skutečný zájem zpronevěřit peníze, které byly u nich uloženy a které patřily

Rusku. Ještě stále hledají cestičky, jak Rusko o tyto peníze připravit. Okrádají je dokonce i o úroky z uložených peněz a ty nejsou zrovna malé.

To spojení ignorance a arogance, v Evropě, které je tak časté, je schopno přivést celý kontinent do záhuby, pokud Evropané zavčas nepochopí, že to, co se děje v Americe, přijde i k nim, pouze s malým zpožděním. Vždycky to tak bylo.

Jsou ale ještě jiné důvody, proč začaly banky bankrotovat. O nich bude psáno později, v některém nahodilém pokračování. V současné době se děje tolik věcí a všechny zaráz, že je opravdu těžké všechny informace zpracovat. Svět se mění a mění se velice rychle. Bohužel, mění se k horšímu.

Je na nás, abychom pochopili o co jde a zabránili blížící se katastrofě.